

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціальної
педагогіки та психології

Пономаренко О.В.
(ініціали та прізвище)

(підпис)

« _____ » _____ 202 _____

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Актуальні питання логопедії та терапії мови і мовлення
підготовки здобувачів магістерського рівня
денної та заочної форм здобуття освіти
освітньо-професійна програма Логопедія
спеціалізації / предметної спеціальності 016.01 Логопедія
спеціальності 016 Спеціальна освіта
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

ВИКЛАДАЧ: Бондарчук А.В., викладач кафедри соціальної педагогіки та спеціальної освіти

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри **соціальної педагогіки**
та спеціальної освіти

Протокол № 1 від «26» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри соціальної педагогіки
та спеціальної освіти

(підпис) (ініціали, прізвище) Н.В. Заверико

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис) (ініціали, прізвище) Кучерак І.В.

2026 рік

Зв'язок з викладачем:

E-mail: bondarchuk.anna@ukr.net

СЕЗН ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16518>

Телефон: +380667204540

Інші засоби зв'язку: Viber, Telegram (за контактним номером)

Кафедра: соціальної педагогіки та спеціальної освіти, 8 корпус, ауд. 219

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Актуальні питання логопедії та терапії мови і мовлення» є ознайомити здобувачів з актуальними тенденціями та новітніми підходами в логопедії та терапії мови і мовлення, розвинути навички критичного мислення й аналітичного підходу до професійної діяльності, забезпечити інструментами для прогнозування та планування логопедичної роботи. Курс формує:

- теоретичні знання про сучасний стан, методологію та термінологічний апарат логопедії;
- розуміння логопедії як інтегративної науки на стику медицини, психології та педагогіки;
- уміння складати логопедичне заключення та кваліфікувати структуру мовленнєвого дефекту;
- практичні навички застосування інноваційних технологій і розроблення корекційних програм.

Завдання дисципліни

1. Розкрити зміст понять комунікації, мови та мовлення й окреслити межі компетенції логопеда.
2. Ознайомити з основними етапами розвитку логопедії в Україні та за кордоном.
3. Представити методологічні принципи та методи логопедії як інтегративної науки.
4. Розкрити основні класифікації мовленнєвих розладів і проблеми міждисциплінарної комунікації.
5. Сформувані вміння визначати структуру дефекту та формулювати логопедичне заключення.
6. Ознайомити з доказовою логопедією, логопедичною тераностикою та аналітикою в логопедії.
7. Сформувані навички застосування інноваційних методів і технологій у логопедичній практиці.
8. Розвивати вміння розробляти, реалізовувати та оцінювати індивідуальні корекційні програми.

Пререквізити вивчення ОК: «Логопедія», «Спеціальна психологія», «Спеціальна педагогіка», «Неврологічні основи логопедії», «Методологія та організація наукових досліджень».

Постреквізити для подальшого вивчення ОК: «Виробнича практика», «Кваліфікаційна робота».

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова / Вибіркова	
Семестр	2-й	2-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	10 год.	4 год.
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	20 год.	4 год.
Самостійна робота	60 год.	82 год.
Консультації	<i>Згідно з графіком консультацій (у тому числі дистанційно)</i>	
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16518	

2. Методи, форми навчання та оцінювання

Методи навчання	Форми і методи оцінювання
Методи навчання: Лекції (у тому числі в умовах дистанційного навчання): теоретичні лекції з використанням мультимедійних презентацій та інтерактивних діаграм; відео-лекції для демонстрації реальних прикладів логопедичної роботи; проблемний виклад матеріалу з елементами дискусії. Семінарські (практичні) заняття: групова робота зі створення концептуальних карт, часових шкал та діаграм, що ілюструють взаємодію фахівців у процесі абілітації; розробка індивідуальних кейсів і корекційних програм для умовних осіб з порушеннями мовлення; розробка логопедичних заключень з описом структури дефекту, результатів обстеження та рекомендацій; дискусії й дебати у малих групах. Інтерактивні завдання: робота з онлайн-інструментами (Miro, Google Jamboard) для фіксації результатів обговорення та створення діаграм; інтерактивні опитування й тестування під час занять. Проектна робота: розробка проєктів на основі сучасних тенденцій у логопедії, зокрема використання інноваційних технологій (AR, мобільні додатки). Інтерактивні онлайн-заняття: використання Zoom або Google Meet з функцією розділення на кімнати для роботи у малих групах. Самостійна робота: підготовка порівняльного аналізу, створення концептуальних карт і часових шкал, робота над презентаціями та звітами з використанням освітньої платформи Moodle.	Контрольні заходи: Поточний контроль: оцінювання участі в дискусіях (глибина аналізу, актуальність прикладів, робота в команді); оцінювання концептуальних карт, часових шкал та діаграм (структурованість, логічність, ясність, креативність); оцінювання групових проєктів (корекційні програми, логопедичні заключення) та їх презентації. Самостійна робота: оцінювання звітів, аналітичних матеріалів і презентацій за глибиною аналізу, ясністю викладу, використанням наочності та обґрунтованістю обраних методів. Підсумковий семестровий контроль – екзамен: тестування (40 запитань) та розв'язання практичного кейсу професійного спрямування. Методи оцінювання: Тестування – перевірка засвоєння теоретичного матеріалу. Практичні завдання – виконання завдань на основі реальних кейсів. Групові проєкти – оцінювання роботи в команді, розробки та реалізації корекційних програм. Презентації – оцінка ясності викладення, логічності структури, активності в обговоренні.
Компетентності	
ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов і вимог. ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК-2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК-6. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК-10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні. СК-1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем спеціальної та інклюзивної освіти. СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, зокрема з порушенням мовленнєвого розвитку. СК-3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів. СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства. СК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності. СК-6. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів. СК-9. Здатність до організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, у тому числі інклюзивного освітнього середовища.	

СК-11. Здатність залучати та доцільно використовувати ресурси в наданні корекційної, педагогічної та соціальної допомоги, підтримки сім'ям, дітям, молоді з особливими освітніми потребами.
СК-12. Здатність до формування й розвитку соціокультурного середовища, сприятливого для осіб з особливими освітніми потребами, в т.ч. і з порушенням мовленнєвого розвитку.
СК-13. Здатність доцільно добирати та застосовувати корекційно-розвиткові та логопедичні технології для корекції розвитку осіб із різними нозологіями й урахуванням соціально-педагогічного контексту.

Результати навчання

РН1. Здійснювати аналіз еволюційних процесів у сфері освіти осіб з особливими освітніми потребами, обґрунтовувати власне бачення шляхів розв'язання наявних проблем.
РН2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах.
РН3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, в т.ч. з порушеннями мовленнєвого розвитку, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб.
РН4. Добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку дітей, рефлексувати та критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рівень освітньої підтримки.
РН5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.
РН6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства.
РН7. Робити фаховий внесок до професійних знань і практики та оцінювання результатів діяльності команди у сфері психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі, мотивувати учасників команди супроводу до досягнення спільних цілей.
РН9. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та іноземною мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.
РН10. Відшуковувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.
РН12. Організовувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища.
РН14. Створювати та реалізовувати наукові розробки та/або освітні проєкти, спрямовані на підвищення якості організації освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами.
РН16. Працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід осіб з порушеннями мовленнєвого розвитку в різних типах закладів.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи та методологія логопедії

Тема №1. Комунікація, мова, мовлення: що належить до компетенції логопедів. Визначення понять комунікації, мови та мовлення. Роль і завдання логопедів у розвитку цих аспектів.

Тема №2. Вітчизняна та зарубіжна історія логопедії. Основні етапи розвитку логопедії в Україні. Історія логопедії в Америці та інших країнах світу.

Тема №3. Логопедія як інтегративна наука на стику медицини, психології та педагогіки. Методологічні принципи та методи логопедії. Взаємодія фахівців в абілітації та реабілітації осіб з порушеннями мовленнєвого розвитку різного віку. Розподіл завдань між логопедами, медиками, психологами та педагогами.

Змістовий модуль 2. Діагностика та сучасні тенденції в логопедії

Тема №4. Класифікації мовленнєвих порушень і труднощі міждисциплінарної комунікації. Основні класифікації мовленнєвих розладів. Проблеми та шляхи покращення міждисциплінарної комунікації.

Тема №5. Поняття про логопедичне заключення, структура дефекту, кваліфікація мовленнєвого дефекту. Визначення логопедичного заключення. Структура та кваліфікація мовленнєвих порушень.

Тема №6. Сучасні тенденції та тренди у розвитку логопедії та терапії мови і мовлення. Доказова логопедія та логопедична тераностика. Аналітика та прогнозування в логопедії. Розвиток терапії мови і мовлення як незалежної професії в Україні.

Змістовий модуль 3. Практичні аспекти та інноваційні методи логопедичної роботи

Тема №7. Інноваційні методи і технології в логопедії. Використання сучасних технологій у логопедичній практиці. Інноваційні методи діагностики та корекції мовленнєвих порушень. Застосування програмного забезпечення та додатків у логопедії.

Тема №8. Логопедична робота та корекційні програми. Розробка та реалізація індивідуальних корекційних програм. Комплексний підхід до логопедичної корекції. Аналіз результатів та корекція логопедичної роботи на основі отриманих даних.

Тема №9. Альтернативна та додаткова комунікація (АДК) у логопедичній практиці. Визначення та види АДК (PECS, жести мови, комунікативні дошки, піктограми). Покази до введення альтернативної комунікації. Алгоритм підбору засобів АДК залежно від структури дефекту.

Тема №10. Логопедичне консультування родин та професійна етика фахівця. Специфіка взаємодії логопеда з батьками або опікунами. Психологічні стадії прийняття дефекту родиною. Етичний кодекс логопеда, межі професійної компетентності та профілактика емоційного вигорання.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття / роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
Лекція 1	Тема №1. Комунікація, мова, мовлення: що належить до компетенції логопедів. Визначення понять комунікації, мови та мовлення. Роль і завдання логопедів у розвитку цих аспектів. Тема №2. Вітчизняна та зарубіжна історія логопедії. Основні етапи розвитку логопедії в Україні. Історія логопедії в Америці та інших країнах світу.	2		-
Практичне заняття 1	Тема №1. Комунікація, мова, мовлення: що належить до компетенції логопедів. Визначення понять комунікації, мови та мовлення. Роль та завдання логопедів у розвитку цих аспектів.	2		-
Самостійна робота	Тема №1. Завдання: підготуйте порівняльний аналіз понять комунікації, мови та мовлення. Використовуючи конкретні приклади, поясніть роль логопеда у розвитку кожного з цих аспектів. Створіть концептуальну мапу.	6		-
Практичне заняття 2	Тема №2. Вітчизняна та зарубіжна історія логопедії. Основні етапи розвитку логопедії в Україні. Історія логопедії в Америці та інших країнах світу.	2		-
Самостійна робота	Тема №2. Завдання: підготуйте часову шкалу, що відображає основні етапи розвитку логопедії в Україні та Америці. На основі цієї шкали підготуйте короткий аналіз ключових подій та досягнень.	6		-
Лекція 2	Тема №3. Логопедія як інтегративна наука на стику медицини, психології та педагогіки. Методологічні принципи та методи логопедії. Взаємодія фахівців в абілітації та реабілітації осіб з порушеннями мовленнєвого розвитку різного віку. Розподіл завдань між логопедами, медиками, психологами та педагогами.	2		-

	Тема №4. Класифікації мовленнєвих порушень і труднощі міждисциплінарної комунікації. Основні класифікації мовленнєвих розладів. Проблеми та шляхи покращення міждисциплінарної комунікації.			
Практичне заняття 3	Тема №3. Логопедія як інтегративна наука на стику медицини, психології та педагогіки. Методологічні принципи та методи логопедії. Взаємодія фахівців в абілітації та реабілітації дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку. Розподіл завдань між логопедами, медиками, психологами та педагогами.	2		-
Самостійна робота	Тема №3. Завдання: складіть діаграму або схему, яка відображає взаємодію логопедів, медиків, психологів та педагогів у процесі абілітації та реабілітації дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку. Поясніть розподіл завдань між цими фахівцями.	6		-
Практичне заняття 4	Тема №4. Класифікації мовленнєвих порушень і труднощі міждисциплінарної комунікації. Основні класифікації мовленнєвих розладів. Проблеми та шляхи покращення міждисциплінарної комунікації.	2		-
Самостійна робота	Тема №4. Завдання: підготуйте звіт про основні класифікації мовленнєвих розладів. Включіть опис проблем, які виникають у міждисциплінарній комунікації, та запропонуйте шляхи їх вирішення.	6		-
Лекція 3	Тема №5. Поняття про логопедичне заключення, структура дефекту, кваліфікація мовленнєвого дефекту. Визначення логопедичного заключення. Структура та кваліфікація мовленнєвих порушень. Тема №6. Сучасні тенденції та тренди у розвитку логопедії та терапії мови і мовлення. Доказова логопедія та логопедична тераностика. Аналітика та прогнозування в логопедії. Розвиток терапії мови і мовлення як незалежної професії в Україні.	2		-
Практичне заняття 5	Тема №5. Поняття про логопедичне заключення, структура дефекту, кваліфікація мовленнєвого дефекту. Визначення логопедичного заключення. Структура та кваліфікація мовленнєвих порушень.	2		-
Самостійна робота	Тема №5. Завдання: розробіть приклад логопедичного заключення для умовної особи з порушеннями мовлення, що містить структуру та кваліфікацію мовленнєвих порушень. Підготуйте доповідь, яка пояснює процес встановлення заключення.	6		-
Практичне заняття 6	Тема №6. Сучасні тенденції та тренди в розвитку логопедії та терапії мови і мовлення. Доказова логопедія та логопедична тераностика. Аналітика та прогнозування в логопедії. Розвиток терапії мови і мовлення як незалежної професії в Україні.	2		-
Самостійна робота	Тема №6. Завдання: підготуйте презентацію з оглядом законодавчих змін, протоколів та постанов, що вплинули на розвиток терапії мови і мовлення в Україні. Порівняйте ці зміни зі світовими тенденціями.	6		-

Лекція 4	Тема №7. Інноваційні методи і технології в логопедії. Використання сучасних технологій у логопедичній практиці. Інноваційні методи діагностики та корекції мовленнєвих порушень. Застосування програмного забезпечення та додатків у логопедії. Тема №8. Логопедична робота та корекційні програми. Розробка та реалізація індивідуальних корекційних програм. Комплексний підхід до логопедичної корекції. Аналіз результатів та корекція логопедичної роботи на основі отриманих даних.	2		-
Практичне заняття 7	Тема №7. Інноваційні методи та технології в логопедії. Використання сучасних технологій у логопедичній практиці. Інноваційні методи діагностики та корекції мовленнєвих порушень. Застосування програмного забезпечення та додатків у логопедії.	2		-
Самостійна робота	Тема №7. Завдання: дослідіть сучасні технології, які використовуються в логопедичній практиці (програмне забезпечення, додатки, технології доповненої реальності). Підготуйте мультимедійну презентацію.	6		-
Практичне заняття 8	Тема №8. Логопедична робота та корекційні програми. Розробка та реалізація індивідуальних корекційних програм. Комплексний підхід до логопедичної корекції. Аналіз результатів та корекція логопедичної роботи на основі отриманих даних.	2		-
Самостійна робота	Тема №8. Завдання: розробіть індивідуальну корекційну програму для умовної особи з конкретним мовленнєвим порушенням (кейс на вибір). Додайте цілі, методи, етапи та очікувані результати. Представте програму у вигляді звіту.	6		-
Лекція 5	Тема №9. Альтернативна та додаткова комунікація (АДК) у логопедичній практиці. Визначення та види АДК (PECS, жестова мова, комунікативні дошки, піктограми). Покази до введення альтернативної комунікації. Алгоритм підбору засобів АДК залежно від структури дефекту. Тема №10. Логопедичне консультування родин та професійна етика фахівця. Специфіка взаємодії логопеда з батьками або опікунами. Психологічні стадії прийняття дефекту родиною. Етичний кодекс логопеда, межі професійної компетентності та профілактика емоційного вигорання.	2		-
Практичне заняття 9	Тема №9. Альтернативна та додаткова комунікація (АДК) у логопедичній практиці. Визначення та види АДК (PECS, жестова мова, комунікативні дошки, піктограми). Покази до введення альтернативної комунікації. Алгоритм підбору засобів АДК залежно від структури дефекту.	2		-
Самостійна робота	Тема №9. Завдання: розробіть фрагмент візуального розкладу, комунікативну дошку або соціальну історію для	6		-

	умовної дитини з порушеннями комунікації. Обґрунтуйте вибір символів та формату.			
Практичне заняття 10	Тема №10. Логопедичне консультування родин та професійна етика фахівця. Специфіка взаємодії логопеда з батьками або опікунами. Психологічні стадії прийняття дефекту родиною. Етичний кодекс логопеда, межі професійної компетентності та профілактика емоційного вигорання.	2		-
Самостійна робота	Тема №10. Завдання: складіть інформаційну пам'ятку/буклет для батьків дитини з конкретним мовленнєвим порушенням, яка містить поради щодо організації мовленнєвого середовища вдома.	6		-

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття / роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу	Критерії оцінювання та термін виконання	Усього балів
Поточний контроль				
Семінарське заняття 1	Тема №1. Дискусія. Концептуальна мапа «Комунікація, мова, мовлення».	Семінарські (практичні) заняття передбачають виконання підгрупових та індивідуальних завдань на освітніх платформах (Zoom, Google Meet з розподілом на кімнати; Miro, Google Jamboard), роботу над кейсами та обговорення результатів у групі. Студенти отримують завдання за тиждень до заняття, готують матеріал і розподіляють ролі в групі. Презентація та обговорення відбуваються під час заняття. Завершені матеріали подаються через Moodle до початку сесії. Завдання можуть виконуватися як під час аудиторного заняття, так і дистанційно через Moodle.	Критерії оцінювання семінарського заняття (максимум 6 балів). Змістовність та повнота виконання завдання – до 2 балів: глибина й точність аналізу теми, доречність наведених прикладів з практики. Якість наочного продукту (концептуальна мапа, часова шкала, діаграма, заключення, програма, презентація) – до 2 балів: чіткість, структурованість, логічність, використання онлайн-інструментів, креативність. Презентація результатів – до 1 бала: ясність і впевненість у виступі, уміння відповідати на питання та аргументувати думку. Активність та взаємодія в обговоренні – до 1 бала: участь у дискусії, здатність працювати в команді та представляти спільні висновки. Термін виконання: підготовка – упродовж	6
Семінарське заняття 2	Тема №2. Обговорення. Часова шкала етапів історії логопедії.			6
Семінарське заняття 3	Тема №3. Створення діаграми взаємодії фахівців та інтерактивне обговорення.			6
Семінарське заняття 4	Тема №4. Презентація звіту про класифікації мовленнєвих розладів та інтерактивне обговорення.			6
Семінарське заняття 5	Тема №5. Створення логопедичного заключення та презентація доповіді.			6
Семінарське заняття 6	Тема №6. Аналітичний огляд: законодавчі зміни та світові тенденції в логопедії.			6
Семінарське заняття 7	Тема №7. Мультимедійна презентація інноваційних методів та технологій.			6

Семінарське заняття 8	Тема №8. Презентація та захист індивідуальної корекційної програми.		тижня до заняття; подання матеріалів – до початку сесії.	6
Семінарське заняття 9	Тема №9. Розробка засобів альтернативної та додаткової комунікації (АДК).			6
Семінарське заняття 10	Тема №10. Рольова гра: логопедичне консультування та етика фахівця.			6
Усього поточний контроль	10 заходів			60
Підсумковий контроль				
Екзамен	Теоретичне завдання: тестування	Питання для підготовки надані на сторінці курсу в Moodle та наведені після таблиці контрольних заходів.	Тестування передбачає надання відповідей на 40 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 бала.	20
	Практичне завдання: розв’язання кейсу професійного спрямування	Кожен здобувач індивідуально опрацьовує практичний кейс і розробляє детальний звіт, що включає: 1. Опис умовної особи та мовленнєвого порушення (вік, стать, історія розвитку, вплив на комунікативні здібності). 2. Діагностику та логопедичне заключення (перелік обстежень і тестів, опис результатів). 3. Розробку індивідуальної корекційної програми (цілі, методи та стратегії втручання, етапи, очікувані результати). 4. Використання сучасних технологій (програмне забезпечення для корекції мовлення). 5. Міждисциплінарну співпрацю (взаємодія з медиками, психологами та педагогами, розподіл завдань).	Опис умовної особи та мовленнєвого порушення – до 4 б. (чіткість і деталізація опису – 2 б.; повнота інформації – 2 б.). Діагностика та логопедичне заключення – до 4 б. (повнота й точність діагностичних даних – 2 б.; обґрунтованість заключення – 2 б.). Розробка індивідуальної корекційної програми – до 6 б. (реалістичність цілей – 2 б.; обґрунтованість методів – 2 б.; чіткість етапів – 1 б.; очікувані результати та критерії оцінки – 1 б.). Використання сучасних технологій – до 3 б. (відповідність технологій потребам програми – 2 б.; пояснення їх інтеграції – 1 б.). Міждисциплінарна співпраця – до 3 б. (опис взаємодії – 2 б.; розподіл завдань – 1 б.).	20
Усього підсумковий контроль				40

Питання для підготовки до підсумкового контролю (екзамену)

1. Визначення понять комунікації, мови та мовлення.

2. Роль та завдання логопедів у розвитку цих аспектів.
3. Основні етапи розвитку логопедії в Україні.
4. Історія логопедії в Америці та інших країнах світу.
5. Методологічні принципи та методи логопедії.
6. Взаємодія фахівців в абілітації та реабілітації дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку.
7. Розподіл завдань між логопедами, медиками, психологами та педагогами.
8. Основні класифікації мовленнєвих розладів.
9. Проблеми та шляхи покращення міждисциплінарної комунікації.
10. Визначення логопедичного заключення.
11. Структура та кваліфікація мовленнєвих порушень.
12. Доказова логопедія та логопедична тераностика.
13. Аналітика та прогнозування в логопедії.
14. Розвиток терапії мови і мовлення як незалежної професії в Україні.
15. Використання сучасних технологій у логопедичній практиці.
16. Інноваційні методи діагностики та корекції мовленнєвих порушень.
17. Застосування програмного забезпечення та додатків у логопедії.
18. Розробка та реалізація індивідуальних корекційних програм.
19. Комплексний підхід до логопедичної корекції.
20. Аналіз результатів та корекція логопедичної роботи на основі отриманих даних.

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Рекомендована література

Основна література:

1. Логопедія: підручник / за ред. М. К. Шеремет. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2015. 437 с.
2. Луїнович С. М. Довідник вчителя-логопеда. Тернопіль, 2008. 133 с.
3. Малярчук А. Я. Обстеження мовлення дітей: дидактичний матеріал. Київ, 2002. 137 с.
4. Марченко І. С. Спеціальна методика розвитку мовлення (логопедична робота з корекції порушень мовлення у дошкільників): навч. посіб. для студ. вищ. пед. навч. закл. Київ: Слово, 2015. 307 с.
5. Шеремет М. К. Логопедія: підручник. 3-тє вид., перероб. і доп. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2013. 672 с.
6. Соботович Є. Ф. Вибрані праці з логопедії / уклад.: Тищенко В. В., Линдіна Є. Ю. Київ: Вид. дім Дмитра Бурого, 2015. 305 с.

Додаткова література:

1. Гладуш В. А. Розвиток теорії логопедії в Україні: історичний аспект. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2014. №3. С. 442–450.
2. Карпицька Л. В. Сторітелінг – сучасна технологія розвитку монологічного мовлення у дітей із логопедичними ускладненнями старшого дошкільного віку. Логопед. 2019. №12. С. 4–7.
3. Линдіна Є. Історичні відомості про логопедію: стародавній світ. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Бердянськ: БДПУ, 2021. Вип. 1. С. 34–40.

4. Мартиненко І. В. Сучасні підходи до класифікації мовленнєвих порушень у дітей та дорослих. Логопедія. 2011. №1. С. 37–40. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/logoped_2011_1_11
5. Тищенко В. В. Логопедична тераностика: концепт нового напрямку діагностики та корекції мовленнєвих порушень. Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. 2016. Вип. 7(1). С. 393–402. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apko_2016_7%281%29__38
6. Тищенко В. В. Розлади праксису мовлення: кваліфікація порушень в умовах ревізії логопедичних класифікацій. Науковий журнал Хортицької національної академії. 2023. №2 (9). С. 167–175.
7. Цимбал-Слатвінська С. В. Проблеми дистанційного корекційно-розвиткового процесу: модифікація співпраці логопеда та батьків. Інноваційна педагогіка. Одеса: Гельветика, 2021. Вип. 32. Т. 1. С. 23–26.
8. Закон України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я». 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1053-20#Text>
9. Питання організації реабілітації у сфері охорони здоров'я. 2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1268-2021-%D0%BF#Text>
10. Про затвердження змін до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 «Охорона здоров'я». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1769282-23#Text>
11. Andrews-Salvia M., Roy N., Cameron R. M. Evaluating the effects of memory books for individuals with severe dementia. Journal of Medical Speech-Language Pathology. 2003. Vol. 11. P. 51–59.
12. Bahar-Fuchs A., Clare L., Woods B. Cognitive training and cognitive rehabilitation for mild to moderate Alzheimer's disease and vascular dementia. Cochrane Database of Systematic Reviews. 2013. URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7144738/>
13. Factor S., Weiner W. Parkinson's disease: diagnosis & clinical management. 2nd ed. Demos Medical Publishing, 2008. P. 77–83.
14. Melo A. T. S. et al. Clinical history speech-language pathology protocols: integrative review. Audiology-Communication Research. 2022. Vol. 27. e2673.
15. Stansfield J. Giving voice: an oral history of speech and language therapy. International Journal of Language & Communication Disorders. 2020. Vol. 55(3). P. 320–331.

Інформаційні ресурси:

1. <http://www.nbuv.gov.ua>
2. <http://www.ukrcenter.com>
3. <http://lib.meta.ua>
4. <http://ulif.org.ua/ulp/index.php>
5. http://www.ulif.org.ua/ulp/dict_all/
6. <http://www.novamova.com.ua/>
7. <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm>
8. <http://www.ussr.to/All/tishkovets/movva.html>
9. <http://aqce.com.ua/>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять упродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Оцінювання результатів самоосвіти

За наявності сертифіката (свідоцтва, програми тощо) про проходження онлайн-курсу, тренінгу, вебінару, курсу підвищення кваліфікації та ін. з тематики (однієї з тем, змістового модуля) навчальної дисципліни залежно від кількості прослуханих годин (здобутих кредитів) здобувачу може бути нараховано до 50 балів. Дотичність тематики, відповідність досягнутих результатів навчання та кількість додаткових балів визначається викладачем. Документи, що підтверджують участь здобувача у відповідних заходах, мають бути подані викладачу до початку сесії.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел. Будь-яка ідея, думка чи речення, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на періодичне джерело.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перекладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні), є неприпустимим.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (опитувань, тестових робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перекладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру, зокрема оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Zoom та ін., регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем упродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу в Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2026-2027 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: Банах Віктор Аркадійович.

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua. У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>